

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Orvento–Metall Trading Company”, reprezentată de avocatul Victor Panțiru

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Universal – Gaz” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Orvento–Metall Trading Company” cu privire la încasarea datoriei, a penalității de întârziere, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

și la cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Orvento – Metall Trading Company” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Universal – Gaz” cu privire la încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 1 martie 2018 prin care a fost respins, din lipsă de temei, demersul depus de avocatul Victor Panțiru, reprezentant al Societății cu Răspundere Limitată „Orvento – Metall Trading Company” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituită apelantei Societatea cu Răspundere Limitată „Orvento – Metall Trading Company” și reprezentantului său, avocatul Victor Panțiru cererea de apel cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal

constată:

La 31 mai 2016, SRL „Universal – Gaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Orvento – Metall Trading Company” cu privire la încasarea datoriei, a penalității de întârziere, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că potrivit contractului de vânzare – cumpărare nr. 11/07/14/v-c din 11 iulie 2014 și anexei nr. 01/14 din 12 august 2014 la contractul menționat, conform facturilor fiscale seria FE JJ nr. 1775548 din 20 august 2014, FE JJ nr. 1775549 din 20 august 2014, FE JJ nr. 1775550 din 20 august 2014, FE JJ nr. 1775551 din 29 august 2014, FE JJ nr. 1775552 din

29 august 2014, FE JJ nr. 1775553 din 29 august 2014, FE JJ nr. 1775554 din 30 august 2014, FE JJ nr. 1775555 din 30 august 2014, FE JJ nr. 1775556 din 30 august 2014, FE JJ nr. 1775557 din 30 august 2014, FE JJ nr. 1775558 din 30 august 2014, FE JJ nr. 1775559 din 11 septembrie 2014, FE JJ nr. 1775560 din 11 septembrie 2014, FE JJ nr. 1775562 din 17 septembrie 2014, FE JJ nr. 1775563 din 17 septembrie 2014, FE JJ nr. 1775565 din 24 septembrie 2014, FE JJ nr. 1775568 din 30 septembrie 2014, FE JJ nr. 1775569 din 8 octombrie 2014, FE JJ nr. 1775570 din 8 octombrie 2014, FE JJ nr. 2374501 din 16 octombrie 2014, FE JJ 2374503 din 21 octombrie 2014, FE JJ nr. 2374504 din 28 octombrie 2014, SRL „Universal – Gaz” a livrat bunuri (marfă) către SRL „Orvento – Metall Trading Company” în valoare de 2020621,87 lei, achitată parțial în sumă de 1475376,44 lei.

Menționează că la 20 aprilie 2016, datoria SRL „Orvento – Metall Trading Company” față de SRL „Universal – Gaz” constituie suma de 545245,43 lei, iar potrivit prevederilor pct. 4.1 din contractul menționat pentru marfa livrată în baza facturilor, constituie suma de 9814,41 lei.

Luând în considerație că în termenul stabilit SRL „Orvento – Metall Trading Company” nu a achitat datoria, susține că pentru soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară, SRL „Universal – Gaz” a expediat pârâtei la 8 aprilie 2015 reclamația nr. 10/RE, la 10 iulie 2015 – reclamația nr. 11/RR, la 28 octombrie 2015 – reclamația nr. 10/RR, care au fost ignorate.

Cu referire la prevederile art. 585 Cod civil, afirmă că dobânda de întârziere calculată pe perioada 12 aprilie 2015 – 20 aprilie 2016, conform ratei de bază a BNM, constituie suma de 126877,87 lei.

Remarcă că pârâta neglijează propunerea de a achita benevol datoria, penalitatea de întârziere și dobânda de întârziere.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 514, 572, 585, 617, 619 Cod civil, art. 7, 29, 35, 166, 167, 174, 175, 177 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la SRL „Orvento – Metall Trading Company” în beneficiul SRL „Universal – Gaz” datoriei în valoare de 545245,43 lei, a penalității de întârziere în valoare de 9814,41 lei, a dobânzii de întârziere calculată pentru perioada 12 aprilie 2015 – 20 aprilie 2016, conform ratei de bază a BNM, în valoare de 126877,87 lei, precum și a taxei de stat în valoare de 20458,13 lei.

La 22 septembrie 2016, SRL „Orvento – Metall Trading Company” a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Universal – Gaz” cu privire la încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reconvenționale a invocat că între SRL „Orvento – Metall Trading Company” și SRL „Universal – Gaz” a fost încheiat contractul de vânzare – cumpărare nr. 11/07/14/v-c din 11 iulie 2014, precum și specificația nr. 1 din 12 august 2014, care constituie parte integrantă a contractului.

Menționează că prin contractul menționat, vânzătorul SRL „Universal – Gaz” se obligă să livreze cumpărătorului SRL „Orvento – Metall Trading Company” produsele enumerate expres în specificația nr. 1, respectând condițiile și termenii conveniți de către părțile semnatare.

Susține că potrivit prevederilor pct. 3.4 din contract, achitarea se efectuează de către cumpărător în avans, în mărime de 50 % în termen de trei zile din momentul semnării specificației la contract. Restul sumei în mărime de 50 % urmează a fi achitată în termen de 30 de zile după livrarea mărfii.

Remarcă că SRL „Orvento – Metall Trading Company” și-a executat obligația de plată a avansului în mărime de 50 %, transferând, la 18 august 2014, suma de 1044885 lei.

Obiectează că SRL „Universal – Gaz”, până la momentul actual, nu a livrat marfa în volumul și asortimentul deplin conform specificației, încălcând astfel condițiile contractuale și prevederile art. 777 Cod civil.

Afirmă că potrivit actului de verificare, prezentat de către SRL „Universal – Gaz”, marfa livrată către SRL „Orvento – Metall Trading Company” este în sumă de 1990130,42 lei, însă conform specificației, suma totală a livrărilor constituie 2089771,73 lei. Astfel, până la moment, marfa în valoare de 99641,31 lei nu a fost livrată.

Evidențiază că nu există nicio prevedere legală sau contractuală care ar elibera vânzătorul de la obligația de a livra marfa indicată expres în specificația nr. 1. La fel, lipsesc anumite cereri din partea SRL „Orvento – Metall Trading Company” sau anexe suplimentare la contract, prin care părțile renunță la livrarea mărfii potrivit specificației menționate.

Notează că reieșind din întârzierile cu privire la livrarea mărfii, potrivit condițiilor contractuale și facturilor de livrare a mărfii, SRL „Universal – Gaz” este obligată să achite penalitate în mărime de 3064 lei.

Remarcă că s-a adresat de mai multe ori către SRL „Universal – Gaz” cu privire la neonorarea corespunzătoare și deplină a obligațiilor contractuale, întârzierile livrărilor, precum și cu privire la calitatea mărfii livrate, pârâtul însă nu a întreprins măsurile corespunzătoare pentru a-și onora pe deplin obligațiile contractuale și pentru a înlătura încălcările invocate.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 210, 267, 572, 704, 753-778 Cod civil, art. 5, 55, 60, 75, 80, 81, 87, 166, 167, 172, 173 CPC.

Solicită admiterea cererii reconvenționale, încasarea din contul SRL „Universal – Gaz” în beneficiul SRL „Orvento – Metall Trading Company” a penalității contractuale în mărime de 3064 lei și a cheltuielilor de judecată.

La 20 octombrie 2016, SRL „Universal – Gaz” a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând admiterea acesteia, încasarea de la SRL „Orvento – Metall Trading Company” în beneficiul SRL „Universal – Gaz” datoriei în valoare de 545245,43 lei, a penalității de întârziere în valoare de 9814,41 lei, a dobânzii de întârziere calculată pentru perioada 12 aprilie 2015 – 20 octombrie 2016, conform ratei de bază a BNM, în valoare de 171924,11 lei, a taxei de stat în valoare de 21809,51 lei și a cheltuielilor în sumă de 2134 lei achitate executorului judecătoresc pentru executarea procedurii nr. 081-533/2016 din 7 iunie 2016, iar în total suma de 750927,46 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 16 noiembrie 2017 a fost admisă parțial acțiunea depusă de SRL „Universal – Gaz”, încasat de la SRL „Orvento – Metall Trading Company” în beneficiul SRL „Universal – Gaz”

suma datoriei de 545245,43 lei, penalitatea - 9814,41 lei, dobânda de întârziere - 171371,39 lei, taxa de stat achitată - 21792,95 lei, cheltuielile pentru executare - 2134 lei, în sumă totală de 750358,18 lei.

În rest, acțiunea privind încasarea sumei de 552,72 lei cu titlu de dobândă de întârziere și taxa de stat în sumă de 16,56 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost respinsă cererea reconvențională a SRL „Orvento – Metall Trading Company”, ca nefondată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 20 noiembrie 2017 a fost admisă cererea reprezentantului SRL „Universal – Gaz”, Andrei Gulpîi privind corectarea erorilor din conținutul hotărârii nr. 2c-522/16 din 16 noiembrie 2017, corectate greșelile strecurate în hotărârea nr. 2c-522/16 din 16 noiembrie 2017 referitor la denumirea pârâtului prin excluderea din denumire a abrevierii „Î.M.” și în loc de ÎM „Orvento – Metall Trading Company” SRL a citi corect „Orvento – Metall Trading Company” SRL.

La 29 decembrie 2017, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Orvento – Metall Trading Company”, reprezentată de avocatul Victor Panțîru a depus cerere de apel preventiv împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 16 noiembrie 2017, solicitând repunerea în termen a apelului și casarea hotărârii contestate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 martie 2018 a fost respins, din lipsă de teme, demersul depus de avocatul Victor Panțîru, reprezentant al SRL „Orvento – Metall Trading Company” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și restituită apelantei SRL „Orvento – Metall Trading Company” și reprezentantului său, avocatul Victor Panțîru cererea de apel cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 17 aprilie 2018, SRL „Orvento – Metall Trading Company”, reprezentată de avocatul Victor Panțîru a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 1 martie 2018, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii recurate, cu pronunțarea unei decizii de admitere a cererii de repunere în termenul de procedură și restituirea pricinii spre rejudecare conform competenței la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o nefondată, cu încălcarea și aplicarea greșită a normelor de drept procedural și pasibilă de a fi casată.

Consideră că instanța de apel a examinat pricina fără a lua în considerare circumstanțele cauzei și motivele de repunere în termen.

Având în vedere prevederile art. 116 CPC, remarcă că la depunerea apelului, recurenta a solicitat repunerea în termen a apelului, din motiv că la 13 decembrie 2017, reprezentantul SRL „Orvento – Metall Trading Company”, Victor Panțîru a avut un acces de sănătate, care a urmat un tratament de 15 zile, conform recomandării medicului la domiciliu, repaus la pat.

Menționează că din materialele dosarului rezultă că la examinarea repunerii în termen a apelului au fost prezentate extrasele medicale.

Cu referire la prevederile art. 236 alin. (4) și 250 alin. (2) CPC, evidențiază că instanța de apel nu a luat în calcul că la 22 noiembrie 2017 a fost pronunțată o

hotărâre judecătorească suplimentară (dispozitiv), fapt despre care nu a fost adus la cunoștință recurentei, care nu s-a pronunțat asupra acestor circumstanțe.

Consideră eronate concluziile instanței de apel în sensul că titularul apelului este agentul economic SRL „Orvento – Metall Trading Company”, iar acesta sub nicio formă nu a fost lipsit de posibilitatea de a declara apel în modul și termenul prevăzut de lege, fiind liber să depună apel de sine stătător sau să beneficieze de serviciile altui reprezentant.

La 23 mai 2018, SRL „Universal – Gaz” a depus referință la recursul declarat de SRL „Orvento – Metall Trading Company”, solicitând respingerea recursului ca fiind neîntemeiat și depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că la 5 aprilie 2018, reprezentantul SRL „Orvento – Metall Trading Company”, Alexandru Dubița a primit copia încheierii motivate din 1 martie 2018, fapt confirmat prin recipisă (f. d. 173 vol. II).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 17 aprilie 2018 este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin (1) lit. CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

După cum denotă actele cauzei, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 martie 2018 a fost respins, din lipsă de temei, demersul depus de avocatul Victor Panțîru, reprezentant al SRL „Orvento – Metall Trading Company” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și restituită apelantei SRL „Orvento – Metall Trading Company” și reprezentantului său, avocatul Victor Panțîru cererea de apel cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal (f. d. 164 – 167 vol. II)

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs constată că concluzia instanței de apel cu privire la respingerea cererii SRL „Orvento – Metall Trading Company”, reprezentată de avocatul Victor Panțîru cu privire la repunerea apelului în termen și restituirea apelului ca depus în afara termenului legal este una justificată.

În susținerea opiniei enunțate se vor reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC, care direct indică că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Iar art. 111 alin. (3) CPC stipulează că termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Raportând la caz normele enunțate, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Centru prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de SRL „Universal – Gaz” și respinsă cererea reconvențională a SRL „Orvento – Metall Trading Company”, a fost pronunțat la 16 noiembrie 2017, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 17 noiembrie 2017, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 16 decembrie 2017.

Dat fiind faptul că data de 16 decembrie 2017 a fost zi de sâmbătă, iar 17 decembrie 2017 - zi de duminică, prin urmare zile nelucrătoare, în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) CPC, ultima zi de depunere a apelului se constată a fi 18 decembrie 2017, ca următoarea zi lucrătoare.

În conformitate cu prevederile art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În cauză, contrar acestor norme procedurale enunțate, în speță se constată că SRL „Orvento – Metall Trading Company”, reprezentată de avocatul Victor Panțîru a depus cerere de apel, repunerea în termen a cărei se solicită, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Centru din 16 noiembrie 2017 numai la 29 decembrie 2017 respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Instanța de recurs notează că din procesul – verbal al ședinței de judecată din 16 noiembrie 2017 rezultă că la această ședință reprezentantul recurente, avocatul Victor Panțîru a fost prezent, dispozitivul hotărârii fiind dat citirii în prezența acestuia, iar după pronunțarea dispozitivului hotărârii, părților le-a fost explicată procedura și termenul de atac al hotărârii (f. d. 66 vol. II).

Ca urmare, fiind cert că SRL „Orvento – Metall Trading Company” cunoștea despre existența și examinarea prezentului litigiu în instanța de judecată, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CEDO cât și cea națională, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în conformitate cu prevederile legale, inclusiv și prin depunerea apelului în termenul legal.

Pe de altă parte, instanța de recurs, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță,

constată ca instanța de apel corect a respins și cererea reprezentantului SRL „Orvento – Metall Trading Company”, avocatul Victor Panțîru cu privire la repunerea apelului în termen.

Aceasta deoarece reprezentantul SRL „Orvento – Metall Trading Company”, odată cu solicitarea repunerii apelului în termen, nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Or, proba prezentată în susținerea cererii de repunere a apelului în termen, cum este copia epicrizei de examinare medicală eliberată de instituția medicală „Medpark” la 13 decembrie 2017 pe numele lui Victor Panțîru, nu denotă și faptul că avocatul SRL „Orvento – Metall Trading Company”, Victor Panțîru s-ar fi aflat într-o veritabilă imposibilitate de îndeplinire a actului de procedură în termen.

Mai mult decât atât, având la dispoziție încă 5 zile de la informarea de către avocatul Victor Panțîru că este bolnav (13 decembrie 2017) și până la expirarea termenului de depunere a apelului împotriva hotărârii primei instanțe (18 decembrie 2017), SRL „Orvento – Metall Trading Company” ca persoană juridică nu a fost lipită de posibilitatea de a delega un alt reprezentant al său pentru îndeplinirea în termen a actului de procedură ce ține de depunerea cererii de apel.

De altfel, instanța de recurs constată că și argumentul SRL „Orvento – Metall Trading Company” invocat în recurs în sensul că la 22 noiembrie 2017 a fost pronunțată o hotărâre judecătorească suplimentară (dispozitiv), ce nu a fost adusă la cunoștință recurentei, este unul declarativ și urmează a fi respins.

Or, din materialele dosarului nu rezultă că la 22 noiembrie 2017 ar fi fost emisă o hotărâre judecătorească suplimentară (dispozitiv), fiind constatat că la 20 noiembrie 2017 Judecătoria Chișinău sediul Centru a adoptat o încheiere prin care a fost corectată denumirea „Orvento – Metall Trading Company” SRL, act de dispoziție care, însă, nu influențează termenul de contestate a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 16 noiembrie 2017.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 1 martie 2018, prin care a fost respinsă cererea SRL „Orvento – Metall Trading Company” cu privire la repunerea apelului în termen, ca urmare și restituirea cererii de apel.

Se va menționa că admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, or, jurisprudența constantă a CtEDO statuează că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea din 18 iunie 2008 pe cauza SRL Dacia versus Moldova, cererea nr. 3052/04, § 77).

Astfel fiind, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca

urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Orvento – Metall Trading Company”, reprezentată de avocatul Victor Panțîru.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 martie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Universal – Gaz” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Orvento – Metall Trading Company” cu privire la încasarea datoriei, a penalității de întârziere, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Orvento – Metall Trading Company” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Universal – Gaz” cu privire la încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton